

MANAGEMENTUL ORTOTIC AL PARALIZIEI CEREBRALE: AVANTAJE ȘI UN CADRU PENTRU IMPLEMENTAREA NAȚIONALĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Serghei Curtean¹, Larisa Spinei², Ecaterina Gîncotă^{1,2}

¹Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii,

²Catedra de medicină socială și management „Nicolae Testemițanu”, USMF „Nicolae Testemițanu”.

Introducere. Paraliziei cerebrale (PC) este o afecțiune neurologică care afectează funcțiile motorii și prezintă provocări semnificative pentru copii din Republica Moldova. Cu toate că s-a dovedit că ortezele sunt sigure și eficiente în gestionarea PC, utilizarea lor rămâne limitată în țară ortezele fiind procurate/comandate de peste hotarele republicii. **Scopul lucrării.** Scopul acestui studiu este de a crește gradul de cunoștințe și aptitudini cu privire la avantajele ortezelor și de a propune un cadru pentru un plan național de implementare care să promoveze utilizarea acestora în gestionarea simptomelor PC. De asemenea, studiul își propune să evidențieze importanța includerii managementului ortotic în sistemul de sănătate existent din Republica Moldova. **Material și metode.** Studiu secundar, calitativ, sinteză narativă ce își propune să analizeze și sintetizeze cercetările relevante despre managementul ortotic al PC la copii din bazele de date PUB MED, Google Scholar, Physiopedia, MedLine.com și altele, au fost identificate 55 studii care reflectă efectele pozitive ale ortezării, între anii 2014-2022. Sunt examinate diverse abordări ale intervențiilor ortopedice, cu accent pe eficacitatea lor în abordarea simptomelor specifice și îmbunătățirea rezultatelor funcționale. Studiul explorează, de asemenea, cele mai bune practici internaționale în implementarea programelor de ortezare în cazul PC. **Rezultate.** S-a constatat că ortezele îmbunătățesc mobilitatea, modelele de mers, stabilitatea și capacitatea funcțională generală a persoanelor cu PC la 65-70 % din cazuri cele mai bune rezultate au fost atestate la copii 0-5 ani GMFCS IV - V. În plus, din totalul de articole în 14 folosind MACS pentru a evalua abilitățile manuale se atestă îmbunătățirea funcției motorii fine, ce influențează pozitiv ADL. **Concluzie.** Ortezele oferă o modalitate sigură și eficientă de a îmbunătăți abilitățile și bunăstarea generală a copiilor cu PC în Republica Moldova. Pentru a asigura acces și utilizare extinsă, se recomandă dezvoltarea și implementarea unui plan național de implementare. **Cuvinte-cheie:** paralizie cerebrală, funcția motorie, orteze.

ORTHOTIC MANAGEMENT OF CEREBRAL PALSY: ADVANTAGES AND A FRAMEWORK FOR NATIONAL IMPLEMENTATION IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Serghei Curtean¹, Larisa Spinei², Ecaterina Gîncotă^{1,2}

¹The Republican Rehabilitation Center for Children,

²Nicolae Testemițanu Social Medicine and Management Department, Nicolae Testemițanu University.

Background. Cerebral palsy (CP) is a neurological condition that affects motor functions and presents significant challenges for children in the Republic of Moldova. Although orthoses have been proven to be safe and effective in managing CP, their use remains limited in the country as orthoses are procured/ordered from abroad. **Objective of the Study.** The aim of this study is to increase knowledge and skills regarding the advantages of orthoses and propose a framework for a national implementation plan that promotes their use in managing CP symptoms. Additionally, the study aims to highlight the importance of including orthotic management in the existing healthcare system in the Republic of Moldova. **Materials and methods.** This is a secondary qualitative study that aims to analyze and synthesize relevant research on orthotic management of CP in children from databases such as PUB MED, Google Scholar, Physiopedia, MedLine.com, and others. A total of 55 studies reflecting the positive effects of orthoses between 2014-2022 were identified. Various approaches to orthopedic interventions are examined, with a focus on their effectiveness in addressing specific symptoms and improving functional outcomes. The study also explores international best practices in implementing orthotic programs for CP. **Results.** It was found that orthoses improve mobility, gait patterns, stability, and overall functional capacity in individuals with CP in 65-70% of cases, with the best outcomes observed in children aged 0-5 years with GMFCS IV-V. Additionally, out of the total articles, 14 used MACS to assess manual abilities, showing improvement in fine motor function, which positively influences activities of daily living (ADL). **Conclusion.** Orthoses provide a safe and effective way to improve the abilities and overall well-being of children with CP in the Republic of Moldova. To ensure widespread access and utilization, a national implementation plan should be developed and implemented. By integrating orthotic management into existing healthcare systems, the Republic of Moldova can significantly enhance the quality of life for individuals with cerebral palsy. **Keywords:** cerebral palsy, motor function, orthotic devices.